

El conseller de Política Territorial i Obres Públiques, Joaquim Nadal

“ EL
PAISATGE INCLOU
TAMBÉ UN
COMPONENT
HUMÀ

Les intervencions que propiciarà la Llei del paisatge no són un mer maquillatge

Entrevista a Joaquim Nadal, conseller de Política Territorial i Obres Públiques

PER: NEUS TOMÀS GIRONÍ

Per a què ha de servir una llei del paisatge?

Per a entendre què és exactament el paisatge, el seu caràcter dinàmic, permanentment canviant, tant per l'acció de la geologia com pel canvi estacional o per l'acció humana, i per a fer entendre que tots aquests factors configuren un espai i una imatge que, en la mesura que se'ns fa familiar, ens identifica i ens complau. La llei hauria de servir per a subratllar aquests aspectes i, per tant, per a prevenir totes les perversions o agressions que es puguin produir en el paisatge entès en aquest sentit cultural que acabo d'explicar.

I per a prevenir aquestes perversions o agressions, de quins instruments disposarem?

La llei ha de combinar un equilibri just entre els aspectes indicatius, és a dir, les recomanacions en sentit positiu i alhora les prohibicions que corresponguin.

Vostès ja han creat l'Observatori del Paisatge, un organisme integrat per les universitats, els presidents de les Diputacions i les dues associacions de municipis, i també per diversos col·legis professionals. Quina és la feina que farà aquest Observatori?

L'Observatori farà una diagnosi permanent del paisatge de Catalunya, de l'evolució que fa, dels aspectes més determinants i de la complexitat que presenta. El paisatge inclou també un component humà i, en aquest sentit, l'Observatori ha de fer geografia i sociologia alhora.

Tot i que cada cop sembla que hi ha més sensibilització social, creu que encara fa falta molta pedagogia per a aconseguir que els ciutadans valorin la importància del paisatge?

Fa falta molta pedagogia. Quan una persona o un col·lectiu es familiaritza molt amb el seu entorn tendeix a trivialitzar-lo i a perdre-hi

el respecte, en el sentit que busca abans la comoditat que el que pugui convenir a la col·lectivitat. Això vol dir que fer entendre que els valors del paisatge són actius patrimonials col·lectius és indispensable per a aconseguir que la ciutadania entengui i s'estimi el paisatge com a propi i el respecti i el protegeixi o ajudi a protegir-lo com si fos casa seva.

El seu Departament és el responsable de dissenyar les infraestructures viàries i ferroviàries i alhora de planificar el territori. La Llei del paisatge fixa algun tipus de directrius de cara al disseny de les noves infraestructures?

La Llei del paisatge determinarà intervencions paisatgístiques en les infraestructures per tal que se'n pugui reduir al màxim l'impacte que puguin tenir sobre el paisatge. La bellesa d'una obra d'enginyeria no pot ser avaluada com un fet singular, com una escultura, sinó que ara és indispensable avaluar-la en relació amb la seva capacitat d'integrar-se, i d'incloure's bé, en el territori i el paisatge.

Per tant, estem parlant no només de les grans infraestructures, sinó també d'obres de menor envergadura o de les que es puguin impulsar des d'altres administracions?

Tot tipus d'intervenció en matèria d'infraestructures ha de comportar un estudi paisatgístic que n'analitzi el traçat, que n'estudiï l'encaix i que hi prevegi nova vegetació, que ordeni l'entorn per tal que la ferida inicial, que és la infraestructura imprescindible, acabi convertint-se en una delicada i sensible incrustació al territori.

Des del seu Departament es van organitzar unes jornades en què van participar altres comunitats autònomes on es va parlar d'aquesta Llei que, tot i que es desprèn de la Carta europea del paisatge, és pionera a l'Estat. Tenen constància que alguna altra comunitat autònoma estigui pensant a seguir l'exemple del Govern català?

És bàsic reconèixer la paternitat de la Carta europea del paisatge, de la qual es desprèn la nostra voluntat de fer una política de paisatge i la nostra voluntat d'exercir un cert lideratge, que guanya adeptes arreu. Per tant, si hi ha cap altra comunitat autònoma que estigui pensant en lleis similars, el que els hauria de quedar clar és que les intervencions que propiciarà la Llei del paisatge no són un mer maquillatge o una estricta complementarietat de les mesures medioambientals, sinó que respon a una visió més àmplia, més global, més «cultural» de tot el territori i de la seva imatge i sostenibilitat.

Roda de premsa de presentació de l'Observatori Català del Paisatge, el dia 8 d'octubre de 2004. R. Vilalta

